

Handläggare
Eiderbrant Ulf
Forsell Tommy

Datum
2018-04-24

Diarienummer
SCN-2018-0258
KSN-2017-3480

Socialnämnden

Motion av Simon Alm (SD) om att upphöra med stöd för tiggeriverksamhet

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

att avslå motionen.

Ärendet

Simon Alm (SD) har i motion väckt vid kommunfullmäktiges sammanträde den 9 oktober 2017 föreslagit att Uppsala kommun verkar för att det hitresta tiggeriet upphör och att minska lönsamheten i tiggeriet genom att upphöra med välfärdssatsningar riktade till gruppen hitresta tiggare.

Motionen återges som **bilaga**.

Beredning

Ärendet har beretts av socialförvaltningen och kommunledningskontoret. I beredningen har barn- och jämställdhetsperspektivet beaktats.

Föredragning

Den fria rörligheten ger alla EU-medborgare rätt att röra sig fritt och vistas i andra EU-länder. En EU-medborgare har rätt att vistas i Sverige i upp till tre månader utan andra villkor än att personen ska ha giltigt pass eller nationellt id-kort. För att stanna längre tid krävs att personen har uppehållsrätt eller uppehållstillstånd. Jämte principen om fri rörlighet gäller principen om likabehandling av EU-medborgare.

Enligt socialtjänstlagen svarar varje kommun för socialtjänsten inom sitt område, och har det yttersta ansvaret för att enskilda får det stöd och den hjälp som de behöver. Detta ansvar omfattar alla som vistas i Sverige. EU-medborgare eller familjemedlem som bedömts ha uppehållsrätt i Sverige har rätt till bistånd på samma villkor som svenska medborgare. Däremot har EU-medborgare som saknar uppehållsrätt eller uppehållstillstånd eller vistas tillfälligt i Sverige som huvudregel bara rätt till bistånd för att avhjälpa en akut nödsituation.

Merparten av tiggarna i Sverige är från Rumänien och Bulgarien. De kommer ofta från marginaliserade och fattiga förhållanden i sina hemländer. När de första tiggarna kom till Sverige rådde till en början stor osäkerhet bland svenska myndigheter om vilka regler som gällde och hur frågan skulle hanteras. Mycket av hjälpen kom därför från civilsamhället.

I Uppsala har den civila sektorn med samfund och föreningar varit aktiva med att ge stöd till utsatta EU-medborgare som kommit till Uppsala. Efter att bland andra Uppsala stadsmision och Livets ord uppmärksammat situationen med fattiga människor som sover ute mitt i

vintern startade de båda organisationerna, med bidrag från kommunen, härbärgen för akut hemlösa EU-medborgare i februari 2014. Härbärgena var öppna under två månader. I juni samma år beslutade kommunstyrelsen att uppdra till nämnden för hälsa och omsorg att ansvara för driften av ett härbärke och ett dagcenter under vinterhalvåret. Utformningen av verksamheterna skulle ske i samverkan med ideell sektor. Nämnden för hälsa och omsorg beslutade att ge verksamhetsbidrag till Uppsala stadsmission för driften av ett dagcenter och till föreningen Hjälptillbehövande för driften av ett härbärke.

I mars 2015 beslutade socialnämnden att bevilja driftsmedel så att dagcentret skulle kunna vara öppet även under sommarhalvåret. I maj 2016 beslutade kommunstyrelsen att uppdra till socialnämnden att ansvara för driften av ett härbärke och dagcenter med verksamhet året runt. Kommunstyrelsen betonade att verksamheterna avsåg hjälp för akuta behov. Ett viktigt motiv för ett härbärke öppet året runt var att de som blir avhysta från illegala boställningar måste ha någonstans att ta vägen i den akuta situationen. Kommunstyrelsen betonade att dagcentret skulle arbeta med att utveckla arbetsmarknadsinsatser för målgruppen. Vidare beslutade kommunstyrelsen att uppdra till socialnämnden att satsa på det uppsökande arbetet för att bevaka medföljande barns situation.

Kommunens insatser syftar till att de som tigger ska kunna återvända hem och att tiggeriet ska minska och så småningom upphöra. Under de år som har gått sedan Uppsala kommun började med insatser för socialt utsatta EU-medborgare har det också skett en positiv utveckling. Det pågår flera satsningar i hemländerna för att förbättra deras situation, bl.a. med stöd från Sverige. I Uppsala har verksamheterna som möter gruppen utvecklats och förmågan att uppmärksamma personers olika situation och behov har blivit bättre. Barnens situation har uppmärksammas särskilt.

Kommunens insatser tillsammans med en minskad lönsamhet av tiggeri bedöms ha minskat tiggeriet i Uppsala. Antalet barn som följer med sina föräldrar till Uppsala har också minskat. Socialnämnden har beslutat att upphöra med verksamhetsbidraget till dagcentret Crossroads och utöka satsningen på det uppsökande arbetet. Behovet av akuta stödinsatser bedöms ha minskat och endast ett fåtal personer önskar få stöd till att söka arbete och stanna i Sverige. Socialnämnden har även valt att betona att härbärgen för socialt utsatta EU-medborgare avser akut behov av hjälp och har begränsat insatsen till 90 dagar, dvs. den tid som EU-medborgare får vistas i landet utan krav på uppehållsrätt eller uppehållstillstånd. Detta är ett sätt att tydliggöra att insatserna endast är tillfälliga och avsedda för att avhjälpa den akuta situationen. De boende betalar också en avgift för att bo på härbärgen. Uppsala kommun arbetar således redan för att tiggeriet ska upphöra. Motionen avslås därmed.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i ärendet.

Socialförvaltningen

Kaisa Björnström
Socialdirektör

Motion om att upphöra med stöd för tiggeriverksamhet

Tiggeriet i Uppsala har ökat markant sedan år 2009 då EU utvidgades med de nya länderna Bulgarien och Rumänien. Uppsala kommun har under hösten 2016 genomfört ett studiebesök i Rumänien. Resultatet var att man fick en inblick arbetet på plats, och mer än förväntat görs redan där för att hjälpa dem med svagast ekonomi.

Norsk television sände under våren 2017 ett program om tiggeriet. Inslaget heter "Lykkelandet" och har även sänts under hösten 2017 i SVT:s Uppdrag granskning. Programmet understryker det faktum som Sverigedemokraterna länge påpekat, att tiggeriet till stor del är organiserat. I programmet uppdagades kriminella ligor ligga bakom tiggeriet med bisysslor som sexhandel, stöld, droghandel mm. För den goda ordningens sak ska det understrykas att precis alla tiggare inte ingick i ligorna.

Uppsala kommun har haft en politiskt naiv ledning som bortsett från problemen kopplat till tiggeri. Istället för att verka för att minska incitamenten att tigga eller verka för ett tiggeriförbud, har Uppsala kommun underlättat för tiggeriet genom att erbjuda välfärd. Det Uppsala kommun därmed har gjort är att minska kostnaden för yrkestiggarna att vistas i Uppsala, samtidigt som man inte har gjort något för att minska intäkterna. Resultatet är att lönsamheten har varit större än vad som annars hade varit fallet.

Tiggeriet är även en fråga om känslan i kommunen. Många upplever det som otryggt att bli uppvaktrade av tiggare. Många anser även att det är ett tråkigt inslag i gatubilden i Uppsala kommun. Förr kunde tiggeriet arbetas bort genom att bygga ut välfärdssystemet, och under många decennier har tiggeri därför endast funnits i mycket begränsad omfattning i Sverige och Uppsala.

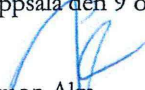
Sverigedemokraterna har länge varit tydliga med att Sverige, och Uppsala, inte kan vara hela världens välfärdsbyrå. Välfärd måste byggas upp i omvärlden istället, med delvis hjälp från Sverige. I fallet tiggeri kommer de flesta från medlemsländer i EU. Till EU betalar Sverige tiotals miljarder kronor netto varje år, och många miljarder kronor går årligen från EU till bland annat Rumänien för att prioritera dem med ekonomiskt svåra förhållanden.

I Uppsala kommun ska ingen från EU behöva uppehålla sig för att tigga. Tiggarna behöver istället uppehålla sig i sina hemländer så de kan ta del av de insatser som sker där på plats. Lösningen på svåra ekonomiska förhållanden långsiktigt är arbeten och anställningsbarhet, och båda dessa aspekter uppnås lättast i sitt hemland där insatser finns.

Med anledning av ovanstående yrkar Sverigedemokraterna

- att Uppsala kommun verkar för att det hitresta tiggeriet upphör
- att Uppsala kommun verkar för att minska lönsamheten i tiggeriet genom att upphöra med välfärdssatsningar riktat till gruppen hitresta tiggare

Uppsala den 9 oktober 2017

Simon Alm
Gruppledare (SD)